

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

<p>Előfizetési ára</p> <p>Egész évre 8 kor Fél évre 4 . Negyed évre 2 .</p> <p>Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Felőlős szerkesztő, lapfőigazgató és kiadó:</p> <p>BALKÁNYI ERNŐ.</p> <p>MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.</p>	<p>Hirdetések díjazásában szerint.</p> <p>Nyiltér soronkint 1 korona.</p> <p>Kéziratok nem adának vissza.</p>
---	---	--

Zalamegye néprajzi kincsei.

Ira: SÁGI JÁNOS.

A néprajzi muzeumokat a kulturmű-zetek legkiválóbb kincseik közé sorozzák. Azokban tükröződik vissza a népek nemzeti életének sajátossága. Az össze hordott tárgyak megvilágít sugarakat lövelnek a nemzetek messze múltjára, a társadalmi élet alakulására, a nép életföltételeinek metenére és fejlődésére.

A néprajzi tudomány újabb keletű. Nálunk Magyarországon a nagy általánosság nem sokat tördök vele. Herman Ottón s a Magyar Nemzeti Múzeum néprajzi osztályának buzgó tisztviselőin kívül lelkes ügyszertettel áthatott hivatottsággal, más alig kultiválja a néprajzi tudományt. A nagy közönséget, sőt még a néprajzi sajátosságok fészkeit: a falvak tanítóit, papjait, gazdatiszti osztályt teljesen hidegen hagyja a néprajzi tudomány fejlődésének ügye. Szinte nem is csoda. Az etnográfia népszerűsítéséről gondoskodás alig történt. Sem a fővárosi, sem a vidéki sajtó intenzív módon rá nem tereli a figyelmet az éppen nálunk roppantul fontos néprajzi ismeretekre. Nálunk a politika foglal el minden utolsó ujságsort. A fővárosi muzeumok néprajzi előadásait 20—30 sorban említi meg, míg ha valamelyik honaty elkurjant egy-kettőt a parlament cifra tetezőte alatt, hasábkobban tárgyalják ezt az egetvő eseményt.

Mi is az a néprajz és miért fontos annak a művelése?

A néprajz a nép szellemének megnyilatkozását kutatja, a népiélet rengeteg alakí és tárgyi jelenségeivel foglalkozik, buvárkodik, hogy az összehasonlításokkal, az okok és okozati összefüggések kimutatásával az egész emberiség múltjára, a népeknek habár különböző időben történt és egymástól független, de bizonyos közös törvényeken alapuló haladására, vagy akár elmaradottságára világót vessen. Szóval megismeresse az emberrel azt, aki őt mindig legjobban érdekelte: magát az embert!

A néptan, mint összefoglaló tudomány, felöleli az antropológiát, a somatológiát, az anatómiát, a filológiát, a nép lelki világát kutató pszichológiát és a szociológiát, és az ősrésztet. Ezeknek édes testvére a néprajzi tudomány. Valamennyi együttvéve az emberi testtel összefüggő és a kulturális jelenségeket tanulmányozza.

Bennünket a szónak szorosabb értelmében értett néprajz érdekel különösebben.

Össze kellene gyűjtenünk az egész megyében a lakosság lakására, ruházatára, táplálkozására, a vadászatra, a halászatra, a földművelésre, a kisiparra, a népszokásokra, a születési, házassági, temetési szokásokra, ünnepekre, babonákra, népies művészetre stb. stb. vonatkozó adatokat, leírásokat, tárgyakat, képeket.

A magyar néprajznak nagy föladata az, hogy megállapítsa, milyen volt a ma-

gyarság ősi háza, milyen hajlékban lakott az ősházában és milyenben élte napjait ezer esztendőn keresztül. Németországban a házak tanulmányozása valóságos tudományává fejlődött, a mit „Hausforschung”, házbüvárlat név alatt ismertünk.

A németek sok kötetre terjedő munkában lerajzolták, leírták Németországban majd minden falujának házáit, megállapították az érdekesbenül-érdekesebb germán-háztípusokat.

Ki tördök nálunk a régi házaknak? S ki írja le, ki fényképezi, ki ismereti a falvak régi házáit? Senki! Evról-évre pusztul-évre közbömb lélekkel szakgátják el azokat a kapcsolatokat, amelyek a kutatót visszavezethetnek nemzetünk eredetére. Alig van a mi urí társadalmunkban valaki, aki figyelmét fordítana az ősiségekre, melyek írott följegyzések hiányában egyedül alkalmazhatók arra, hogy leltűnt évszázadok, talán évezredekre fényt lövellhessenek.

Néhány magyar tudós az országnak nagyjában való bejárása után teóriákat állított föl, amelyek egyre magyarázzák, hogy milyen is a magyarság ősi háza. A teóriák azonban egymástól eltérnek. Egyik halomba dönti a másikat. Ez természetes is, mert őtterszeresekben, egyémi impressziókon alapulnak.

Az lenne tehát a feladata e megye értelmiségének, hogy a falvak és városok

Bimbófacakadás.

Párpjelenet.

Szereplők:

Támás, poéta, 23 éves. Tilla, az ideáljá, 16 éves. Tamás (egyedül)
Korán leszállt az est. A csillagok szemj száma kék egen ragyog. Hegyek mögöl felkél a szöke hold. Meglátszik rajt, hogy éber álma volt!
A csillagoknak fényes ezrei
Az anyagoknak néma tömegei,
Miket azért osztott e jű sereg,
Mert oly rosszak itt lent az emberek... (nagy szűnet)
Fáladk kigyó és semmi, semmi más
A nagy világ és szája óriás;
Étvágya nagy, semmisen sok neki,
A gázt, a bünt mohóan elnyeli!
Az Istenség csupán külső cafat,
Imát csupán busás kamatra ad.
Erény a bűn s ki többet vétezik,
A jóból annak több ígérkezik.
A kék Istén s mindenki meghajol
Előtte, rá ha szert tesz valahol.
Szemfényvesztő a vén, az ősz, az ág...
Csupán, mert élt, jut neki hódolat!
S a szív? Ki tudja, hogy milyen is az?
Ezernyi eszme és egy sem igaz!

Tilla:
(Bátortalanul az ajtón benyit)
Tamás!

Támás:
(Arca hirtelen felkerül, Tilla felé rohan)
Te ugy? Szívemnek lángja, tel
A tündérek mesés országa se
Térem te nálad szebb virágot!

Tilla:
(Pirulkodva) Ó!

Támás:
(Egyre lelkesebben)
Szépséged észszel fel sem fogható!
Egy más világba visz, a képzeld,
Ha meg pillantlak, lányka, légedet,
Egy más világba, hol fűndérlik
Lopnak tündérajkakról csókokat;
Egy más világba, hol a lány szemé,
Egy-egy nap csabos fénytékintete;
Egy más világba, hol a szerelem
Rózsája nyitlik a kebelben.
A kebelben nem egy, de száz virág
Virul, árszava mámor, illatát
S ha itt salánk meg, édes kebelben,
Virág között hunynám le két szemem
S a szívet tovább dobogna még...

Tilla:
(Előre lép, kőtenyével jászik) Ugyan!
Támás:
Igen! Nem sirba vinne az utam!
A menybe fel! Mert hisz a kebelben
Nyugodva, menyben érezném magam.

Tilla:
Pozsúdnak tuljó kedve van.
Szavad ezért komolylnak nem veszem!

Ha riméidnek jázminvirág csokrát
Házmeind, egy vén asszonyunk fonádd,
Tunikáját félredobná mentén
S azt mondaná; tied vagyok szentem!
De én kicsiny, csitri lányka vagyok
S verseidnek kurta határú szabók!
Addig zengjén csak datod a lanton,
Míg a rántás kozmás lesz a — sajton...
(Mazny gunnyal)
Mióta csak divátja van a versnek,
Minden poéta rimbe vall szerelmet!
Verálóban jár a szív a leányhoz,
Anyóst a vő csak jambusokban átkoz
Nem mossá köny tovább a kendő parját,
Divat szerint, daktólkba facsarják!
S a költő korszma sovány étellapját
Ezentul majd csak spondeusta adják
És nem kapváln ássák meg sirunkat,
Trocheussal temetik el magunkat!
A tősz nem hangzik többé lakzikon
Helyébe fél a fűrgé dísztkon...
De én nekem, te rimék szép lovagja,
A szívemet a vers bitén át nem hatja...

A sok poéta mind ilyen...
Támás (hallgat)

No mond!
Tilla:
Támás:
Igaz poéta már csak ily bolond!
Az ész halat fejebe nem keres
S a gondolatja meg se végtelms!

tipusos házeit leírja, lerajzolja, lefényképeze, kicsiben megkézszítse.

Zalamegye, a Balatonmente, Gösej kétségbevonhatlanul a magyarság letelepülő helye volt. Parasztházaink rendszeres ismertetése sokat beszélhetne eleink életmódjáról. Kutassunk a házak típusa után, azaz állapítsuk meg falvaként azt a házat, a mely a többinek jellegzetességeit viseli. Egy-egy régi parasztházról sokat olvashatunk. Figyeljük meg hol vannak tornácok, üstökös, négytáoros, tüzfalaz házak. Hány ablaka van a lakásnak. A legtöbb zalamegyei régi házak egy szoba, konyha és kamara van. Ezekbe a helyiségekbe külön ajtók nyílnak a tornácra. A tüzfalon egy ablak világít a szobába, amely nem a közepén, hanem kissé oldalt van. Miért? Azért, hogy a sarokban álló asztala világíthatson. Tanulmányozzuk a ház szerkezetét. Sok helyen tapasztaljuk, hogy a házak falait hatalmas keményfapadlókából tákkalták össze. Miért? Mert abban az időben rengeteg erődségek borították a falu környékét. Mással a házakat „fecskerakás”-sal, „mórtalból” építik. Vannak azután „sövényfalú”, melyeket vesszőből fontak, s azután beszőrözték. Irjuk föl, hogy a községben az épületek egyes részeit miként nevezik? Zalamegye urai közönsége óriási szókincset adhatna át ékként a nyelvészeknek, akik az összehasonlító nyelvészettel talál megalkálnák a kapcsolatot a mi házáink és rokonnépek, az óshaza lakóinak házáik között. Nekem feltűnt a nagykanizsai régi zsuppos házak bámulatos egyöntetisége. Egyforma üstökös tető van valamennyin, az ablakok elhelyezése, a falak keményfa-anya, a lakó szoba, a konyha, a kamara beosztása sok-sok házon ugyanaz. Ki gondolt pl. Nagykanizsán a sok műkedvelő fényképész, különösen a hivatalos közegek között arra, hogy azokat az érdekes házakat lefényképezzék, megmentsék az utókor számára. Az a néhány ház teljesen világot vet a régi Nagykanizsa képre, életére. Így vetnének fénny az egész ország képre, életére, kultúrájára a többi helyiségek házáinak megmentett képei. Azok az ősi házak rohamosan pusztulnak.

Helyettük az ugynevezett vasutmentés építkezése veszi át bírodalmát, amely feledést borít a utagyr nép lakásvizonyaira, a magyarság házára, ha csak nem akadnak a megyében lelkes férfiak, akik a magyar kultúra szeretetéből áthatatlan iparkodnak összegyűjtieni Zalamegye néprajzi kincseit.

Hirdetmény.

Alulírott Alsörendva nagyközség előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Alsörendva nagyközség által a községi főjegyző és átjegyző szabadság idejének megállapítása tárgyában alkotott szabályrendelet mai napról közszemlére kitett 15 npra, mely bárki által a hivatalos órák alatt betekinthező a jegyzői iródban és a netáni írásbeli felszólalás ugyanolyan folyó október hó 30-án délután 5 óráig beadható.

Kelt Alsörendván, 1904. október 15.

Hirdetmény.

Alulírott Alsörendva nagyközség előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Alsörendva nagyközség által a járdák és utcai árkok létesítéséről és fenntartásáról alkotott szabályrendelet a községi jegyzői iródban a mai napról kezdve 15 nap közszemlére kitve van, az bárki által a hivatalos órák alatt betekinthező és a netáni felszólalás ugyanolyan írásban folyó október hó 30-án délután 5 óráig beadható.

Kelt Alsörendván, 1904. október 15.

Hirdetmény.

Alulírott Alsörendva nagyközség előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Alsörendva nagyközség által „Közvágó és husvagási rendszabályai” módosított szabályrendelet a községi jegyzői iródban mai napról kezdve 15 nap közszemlére kitve van, az bárki által a hiva-

talos órák alatt betekinthező és a netáni felszólalás ugyanolyan írásban folyó október hó 30-án délután 5 óráig beadható.

Kelt Alsörendván, 1904. október 15.

Barany Kálmán **Toma János**
községi főjegyző. bíró.

HIREK.

— **Megegybizottsági tagok választása.** Alsörendván Hatos Mihály önkölte alatt folyó hó 20-án megejelt törvényhatóság bizottsági tag választáson szavazat többséggel törvényhatóság, bizottsági tagokká Fuss Nándor, dr. Józsa Fábán, Hadrovics Elek és Koller Ferenc választatták meg. — Csesztreg szavazat többséggel Balás Béla hercegi erődelőlegős alsörendvai és Kánya Lajos református néptanító kerkenemetalusi lakosok Szentgyörgyvölgyen ur. Buchberger József. miniszteri mérnök és Kulcsár Miklós közegegy választatták meg törvényhatóság tagokká.

Tapolcáról írják a következőket: sokan voltak a jelöltek, még többen az aspiránsok, de legkevésbében lettek megválasztva. Oly érdeklődéssel már régen történt választás, mint a jelen alkalommal: ami annak tulajdonítható, hogy nagyon megosztott a szavazók száma, mert még olyanok is jelöltek akik anyagi hasznot vélték kapni a tiszteletből hivatalból. Hát bizony ez nagy szegénység, ha még ilyen igen is akadt a jelöltek között, de még nagyobb szegénység azok részéről, akik ebből kiindulva jelöltek öket. — A 11 jelölt közül legtöbb szavazatot kaptak dr. Deák Jenő, dr. Fischer Gyula és Tus Antal, kár a törvény értelmében a következő 6 évi időtartamra lettek megválasztva.

— **Kitüntetés az országos gyümölcskiváltáson.** Budapesten a Vigadóban és hóban rendezett országos gyümölcs kiállítás és vásár zárjaire vármegyénk területéről Szécs Lajos a belminiszteri iradalmi közlést állami ezüstéremmel tüntette ki.

— **Áthelyezett közegegy.** Bárdi György sám gi közegegyét az igazságügyminiszter Kaposvárra helyezte át, mi által a már mintegy fél év óta iredésében levő kaposvári kir. közegegy állást, — melyért érvet versengés folyt — betöltést nyert.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A pénzügyi bizottság ünépi Elek Lipót emlékelet alatt f. hó 18-ól kezdve Nagykanizsa városbázh tanács-teremben naponta egyest tartott és fontos ügyeket készített elő üléve intézett el. Folyó hó

Tilla:

(Lelekülsen)

A mit gondol, abból az eszme kél,
A mely sirján tul ó helyetes él . . .
S amit érez, ézi szüntelen,
Érzi azt még a sirja mélyiben . . .
(gunnyal)

E bölcselkedéssel még hová futsz?
Ehen vesznek a filozófusok,
Ha ó helyettük én gondolkodom!

Tamás:

Hadd bölcselkedjen mézes akjadon . . .
Keblemre jer . . . ölelj . . .

Tilla:

Hogy megbomolj?

Tamás:

Ha szép léányka te könyvékezel,
Arany szót ültet ajkánka e kebel
S akkor, ó nem lehetek komoly . . .

Tilla:

Ó, itt az ősz . . . A rimbimbók fakadna:
Verset mondok . . . Tedd el majd jó magadnak:

— A trafikós léányhoz. —

Ugy vártam már az őssznek érkezését,
A forró nyárnak sirba tetelen . . .
Es most, hogy itt van, fúla szópól szólnak,
S mint burján nő a sok-sok költemény . . .
A versnek lába, térdje, idejében,
Letagya, miként kékény, ha tér esipi . . .
De jó Pegázom felnyergelve immár
S önhöz versem galopban elviszi . . .

És átugorva botjunk közébfáját

Proletusnak egy nagyot nyert . . .

S lakkipője picinyke sarkához

Leteszi hō szerelmi rimet . . .

Ha ez se használ, versem szép léányka,

Halál leszen sójt menyasszonyom

Elsvizom majd trafikja sok szivarját

S rövid szivar fog nyilni síromon . . .

(közben megáll)

Tamás:

E rim rakisánk roppant szelleme

Ezer költőnek jól elkellene!

De most egy csókot, csókot szaporán,

Hadd fájjam le a méznek bíborán . . .

Tilla:

Ha sok dalodban piros ajkamat

Mézzel kened, neked a méz kell csak,

Ugy menj, kotródj, te csúf, a kas felé . . .

Tamás:

(Tillára előzva)

Voltam, de megcsipett nagyon a méh!

Tilla:

(Bosszusan, pózál)

Hát méh vagyok? Akkor fullánkomat

Is érezd, ám épségben a fogad,

Tudom, maradni nem fog . . .

Tamás:

(Tillára előzva)

Nem hiszem!

Tilla:

Bosszusan, pózál)

No ez te monda nekem senksem!

Megáll gonosz, papucsba takarjak!

Tamás:

De én sem leszek mindig halgatag!

Tilla:

(Bosszusan, pózál)

Félsz helyett a körmömet kapod:

Tamás:

(Tillára előzva)

Nem viselek majd hosszú hajzatot!

Tilla:

Kabát helyett, a hátad porolom!

Tamás:

(Tillára előzva)

S a taktust rimbe én korbdésolom!

Tilla:

(Bosszusan, pózál)

Az asztallázhoz foglak kőtni én!

Tamás:

Kszantippe hozzád angyal, te szírnél!

(Nagy szünet.)

(Egymásnak hátat fordítanak)

Tilla:

(Végre lasacsán Tamás mögé megy, vállán át-

duga fejt és édesen mondja): És mindnapan

elszom . . . a levest . . . Tamás: (Hirtelen

megfordul, megöleli, megcsókolja Tillát, nagy

hévvel.)

Igen! Igen! Mindnap tedd meg ezt!

NAGY BÉLA.

Világhirü!

a „REKORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikeres élettel-nagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastelfestésben fénykép után 48—63. cm. nagyságban ára 20 K. Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz ára ————— 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“ festészeti műintézet
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

Sok ezer ember egészsége

fojta megvédeni a legújabb, szabadalmaztalt

„Japán“ kloset-ülés.

Minden árnyékzókra alkalmazható.

Vízöblítés nélkül!
Teljesen szagtalan!
A legnagyobb tisztaság!
Nem fagyhat be!
Nem dugulhat be!
Léghezváltmentes!

Betegpótlási cikkekre, Szobaklosettek, Betegpótló kosarak.

Minden árnyékzókra alkalmazható. Minden árnyékzókra alkalmazható.

Guttmann L. Kloset gyár
BUDAPEST, IV. Városház utca 2. sz. em.
(Központi Káplak utca sarkán.)

Köhögés, rekedtség és hurut ellen némes jóba a RETHY-féle

Pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félet kerjünk, mivel sok haszontalan UTANZÁTA van.
1 doboz 60 fillér.
Csak RETHY-félet fogadjunk el!

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára
Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képekreteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Arnstein Benő (Graner Testvérek útóda) cégnél Alsólendván.

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatlanul

kedvez főarudánkna a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereeménynél többet fizettünk nagybecsült veivóinknak, köztük

a legnagyobb nyereeményeket.

Ajánljuk emellőgva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztály-sorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyereemény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát
sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyereemény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.
Továbbá 1 jutalom **600.000.** 1 nyereemény **400.000.**
1 á **200.000.** 2 á **100.000.** 1 á **90.000.** 2 á **80.000.** 1 á **70.000.** 2 á **60.000.** 1 á **50.000.**
1 á **40.000.** 5 á **30.000.** 3 á **25.000.** 8 á **20.000.**
8 á **15.000.** 36 á **10.000.** korona és még sok egyéb;
összesen **55.000 nyereemény** és jutalom **14.459.000 korona** összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/2 eredeti sorsjegy frt —,75 vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy K 3.—
1/2 „ „ 3.— „ 6.—; 1/4 „ „ 6.— „ 12.—
A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.
Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 2-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TÁSA

BANKHÁZA BUDAPEST.
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzleteti:

Központ: Teréz-kört 46 a. I. fiók: Váci-kört 4/a.
II. fiók: Múzeum-kört 11 a. III. fiók: Erzsébet-kört 54 a.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre _____ l. sz. ml. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyeket a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben (utánvételezni kérem postautalványnyal kildöm (mellékeltem bankjegyekben (béljegyekben).) A nem tetőző törlendő.

Pontos cím: